

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเทคนิควิธีการที่ผู้แทนข้าราชการครูใช้ในการหาเสียง เหตุผลในการตัดสินใจเลือกผู้แทนข้าราชการครู พฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ตลอดจนความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นต่อระเบียบการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งจะได้กล่าวถึงขั้นตอนดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในอำเภอที่สังกัดก่อนวันเลือกตั้ง (วันที่ 20 มกราคม 2532) อย่างน้อย 20 วัน ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และผู้เกี่ยวข้องกัคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 ทั้ง 5 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 82 อำเภอ ได้แก่

1) กรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยตำแหน่งประกอบด้วย นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	246	คน
2) กรรมการผู้แทนข้าราชการครูใน กปอ.	จำนวน	504	คน
3) ประธานกลุ่มโรงเรียน	จำนวน	504	คน

4) ครูผู้สอน	จำนวน	38,411	คน
รวม		39,665	คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : เลือกอำเภอในเขตการศึกษา 9 ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการสุ่มอำเภอมาประมาณร้อยละ 20 ของแต่ละจังหวัดใน 5 จังหวัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอในเขตการศึกษา 9 และอำเภอที่เลือกเป็นแหล่งข้อมูล

จังหวัด	จำนวนอำเภอ	
	ทั้งหมด	แหล่งข้อมูล
อุดรธานี	22	4
ขอนแก่น	20	4
สกลนคร	16	3
หนองคาย	12	2
เลย	12	2
รวม	82	15

ขั้นที่ 2 : ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างในอำเภอที่เลือกเป็นแหล่งข้อมูลในขั้นที่ 1 ดังนี้

1) ใช้กรรมการ กปอ. ทุกคนใน 15 ในอำเภอที่เป็นแหล่งข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบ

ด้วย

(1) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 45 คน

(2) กรรมการผู้แทนข้าราชการครู จำนวน 126 คน

2) ใช้ประธานกลุ่มโรงเรียนทุกกลุ่มใน 15 อำเภอที่เป็นแหล่งข้อมูล

เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน

3) สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อเลือกครูใน

โรงเรียนประธานกลุ่ม โรงเรียนละ 3 คน	จำนวน 378* คน
กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น	จำนวน 675 คน

หมายเหตุ * ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement, 1970, 30, 607-610. ซึ่งกำหนดไว้ว่าประชากร 30,000 - 40,000 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 380 คน (อ้างถึงใน ประยูร, 2532)

รายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ใน ตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
กรรมการโดยตำแหน่งใน กปอ.	45
ผู้แทนข้าราชการครูใน กปอ.	126
ประธานกลุ่มโรงเรียน	126
ครูผู้สอน	378
รวม	675

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการใน กปอ. และข้าราชการครู รวม 675 คน
จำแนกตามรายอำเภอ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายอำเภอ

จังหวัด/อำเภอ	กรรมการ กปอ.				ข้าราชการครู		รวม
	นาย	ศธ.	หน.	ผู้แทน	ประธาน	ครู	
	อำเภอ	อ.	ปอ.	ราชการครู	กลุ่ม	ผู้สอน	
จังหวัดอุดรธานี							
1. อำเภอนากลาง	1	1	1	8	8	24	43
2. อำเภอกุมภวาปี	1	1	1	12	12	36	63
3. อำเภอหนองหาน	1	1	1	13	13	39	68
4. กิ่งอำเภอสว่างคอม	1	1	1	3	3	9	18
	4	4	4	36	36	108	192
จังหวัดขอนแก่น							
1. อำเภอเมืองขอนแก่น	1	1	1	15	15	45	78
2. อำเภอหนองสองห้อง	1	1	1	8	8	24	43
3. อำเภอชุมแพ	1	1	1	8	8	24	43
4. อำเภออุบลรัตน์	1	1	1	5	5	15	28
	4	4	4	36	36	108	108
จังหวัดสกลนคร							
1. อำเภอสว่างแดนดิน	1	1	1	12	12	36	63
2. อำเภอรือเสาะ	1	1	1	10	10	30	53
3. อำเภอคำตากล้า	1	1	1	2	2	6	13
	3	3	3	24	24	72	129
จังหวัดหนองคาย							
1. อำเภอบึงกาฬ	1	1	1	6	6	18	33
2. อำเภอเมืองหนองคาย	1	1	1	8	8	24	43
	2	2	2	14	14	42	76

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายอำเภอ (ต่อ)

จังหวัด/อำเภอ	กรรมการ กปอ.				ข้าราชการครู		รวม
	นาย	ศธ.	ทน.	ผู้แทนเข้า	ประธาน	ครู	
	อำเภอ	อ.	ปอ.	ราชการครู	กลุ่ม	ผู้สอน	
จังหวัดเลย							
1. อำเภอเมืองเลย	1	1	1	10	10	30	53
2. อำเภอภูกระดึง	1	1	1	6	6	18	33
	2	2	2	16	16	48	86
รวม	15	15	15	126	126	378	675

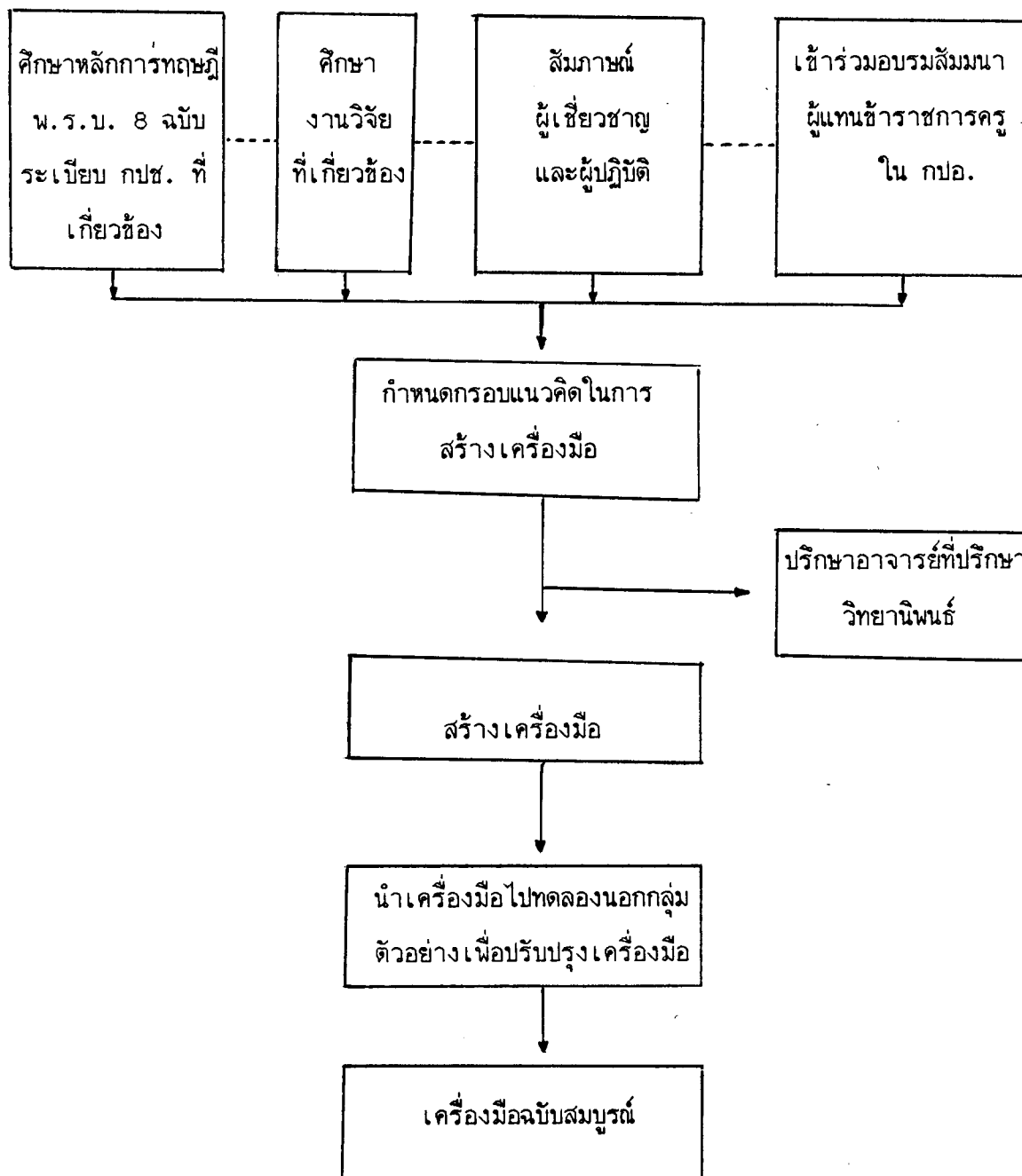
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 9 มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษาหลักการทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติ เข้าร่วมประชุมสัมมนาผู้แทนข้าราชการครูใน กปอ.
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3) สร้างเครื่องมือ/เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข
- 4) นำเครื่องมือไปทดลองนอกกลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงเครื่องมือ
- 5) เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.2.2 โครงสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

1) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ใช้สอบถามประธาน กปอ. (นายอำเภอ) เกี่ยวกับการบริหารโดยองค์คณะบุคคลในระดับอำเภอ เทคนิควิธีการหาเสียง พฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 10 ข้อ

2) แบบสอบถามมี 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับหัวหน้าการศึกษาอำเภอ

ชุดที่ 2 สำหรับศึกษาธิการอำเภอ

ชุดที่ 3 สำหรับผู้แทนข้าราชการครู

ชุดที่ 4 สำหรับประธานกลุ่มและครูผู้สอน

แบบสอบถามแต่ละชุด ประกอบด้วยข้อคำถามที่มีเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 สำหรับหัวหน้าการศึกษาอำเภอ ประกอบด้วย 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเทคนิควิธีการหาเสียงของผู้แทนข้าราชการครู ทั้งศิลปะ กลวิธี รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้แทนข้าราชการปฏิบัติเพื่อเป็นการหาเสียงและทำให้ได้รับการเลือกตั้ง ในคราวเลือกตั้ง วันที่ 20 มกราคม 2532 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 12 ข้อ ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นที่แสดงว่าผู้แทนข้าราชการครูใช้วิธีการนั้นมาก/น้อย เพียง 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเหตุผลที่ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู เมื่อคราวเลือกตั้ง วันที่ 20 มกราคม 2532 ข้อคำถามประกอบด้วย ข้อความที่เป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้เลือกตั้งตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนครู เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 12 ข้อ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเฉพาะข้อที่ตรงกับเหตุผลของตนเองที่ใช้ตัดสินใจเลือกตั้งได้ เพียง 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ส่วนที่ 1 แบบประเมินพฤติกรรมของผู้แทนข้าราชการครูเป็นพฤติกรรมที่ผู้แทนข้าราชการครูในการประชุม กปอ. เช่น การตัดสินใจ การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การจับประเด็นเพื่อพิจารณา ตลอดจนการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหามาตรฐานคณะกรรมการ กปอ. มีลักษณะในแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มี 10 ข้อ และส่วนที่ 2 สอบถามถึงพฤติกรรมทั่วไปของผู้แทนข้าราชการครูที่แสดงออกในฐานะที่เป็นกรรมการ ทั้งการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมของผู้แทนข้าราชการครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ 10 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ประกอบด้วยความคิดเห็น ต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด และการปฏิบัติหน้าที่ โดยทั่วไปในฐานะที่เป็นผู้แทนของครูโดยภาพรวม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ระดับ

ตอนที่ 5 แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ข้อคำถามประกอบด้วยลักษณะงานที่ผู้แทนข้าราชการครูปฏิบัติ ทั้งตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด และการปฏิบัติโดยทั่วไปในฐานะกรรมการเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระเบียบการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู ใน กปอ. พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม ข้อคำถามประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่งของผู้แทนข้าราชการครูใน กปอ. เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ชุดที่ 2 สำหรับศึกษาธิการอำเภอ ประกอบด้วยแบบสอบถามเช่นเดียวกับชุดที่ 1 ยกเว้น ตอนที่ 2 แบบสอบถามเหตุผลที่ตัดสินใจเลือกผู้แทนข้าราชการครู ศึกษาธิการอำเภอไม่ได้ตอบ คงตอบเฉพาะ ตอนที่ 1 และตอนที่ 3, 4, 5, 6 จึงได้เปลี่ยนตอนที่ 3, 4, 5, 6 จากชุดที่ 1 เป็นตอนที่ 2, 3, 4, 5 ตามลำดับในชุดที่ 2

ชุดที่ 3 สำหรับผู้แทนข้าราชการครู ประกอบด้วย แบบสอบถามเช่นเดียวกับชุดที่ 1

ชุดที่ 4 สำหรับประธานกลุ่มและครูผู้สอน ประกอบด้วย แบบสอบถาม 6 ตอน เช่นเดียวกับชุดที่ 1 ยกเว้น ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ในการประชุม กปอ. พฤติกรรมในการประชุมนั้นประธานกลุ่มและครูผู้สอนไม่สามารถประเมินได้ จึงตอบได้เพียงในส่วนที่ 2 ของตอนที่ 3 ซึ่งข้อคำถามสอบถามถึงพฤติกรรมทั่วไปของผู้แทน ข้าราชการครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

เกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับแบบประเมินที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ได้ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

“มากที่สุด” หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงาน หรือผลการปฏิบัติงานหรือความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน และระเบียบการเลือกตั้ง ซึ่งปฏิบัติได้มากที่สุด หรือผลการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจมากที่สุด หรือมีความเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานนั้นมากที่สุด กำหนดค่าคะแนนเป็น 4

"มาก" หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงาน หรือผลการปฏิบัติงานหรือความคิดเห็นต่อการปฏิบัติ และระเบียบการเลือกตั้งซึ่งปฏิบัติได้มาก หรือผลการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจมาก หรือมีความเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงาน และเห็นด้วยกับระเบียบการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก กำหนดค่าคะแนนเป็น 3

"น้อย" หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงาน หรือผลการปฏิบัติงานหรือมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน และระเบียบการเลือกตั้งซึ่งปฏิบัติได้น้อยครั้งหรือผลการปฏิบัติงานไม่เป็นที่พอใจเท่าที่ควร มีความเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงาน และระเบียบการเลือกตั้งค่อนข้างน้อย กำหนดค่าคะแนนเป็น 2

"น้อยที่สุด" หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงาน หรือผลการปฏิบัติงาน หรือความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานและระเบียบการเลือกตั้ง ซึ่งปฏิบัติได้น้อยมาก ผลการปฏิบัติงานยังไม่เป็นที่พอใจ และไม่ค่อยเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงาน ตลอดถึงระเบียบการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู กำหนดค่าคะแนนเป็น 1

ตารางที่ 4 สรุปการใช้เครื่องมือในการวิจัย

วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	ผู้ตอบ
1) เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการหาเสียงของผู้แทนข้าราชการครู	1) แบบสอบถามตอนที่ 1 เทคนิควิธีการหาเสียง เพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง (เป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 12 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้นนายอำเภอ) 2) ประธานกลุ่ม และครูผู้สอน
2) เพื่อศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกผู้แทนข้าราชการครู	1) แบบสอบถามตอนที่ 2 เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตัวบุคคล เข้าเป็นผู้แทนข้าราชการครู (เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 12 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้นนายอำเภอและศึกษาธิการ-อำเภอ)

ตารางที่ 4 สรุปการใช้เครื่องมือในการวิจัย (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	ผู้ตอบ
		2) ประธานกลุ่ม และครูผู้สอน
3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู	1) แบบสอบถาม ตอนที่ 3 (สำหรับคณะกรรมการ กปอ.) สำหรับประเมินพฤติกรรมของผู้แทนข้าราชการครูในการประชุม กปอ. (เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ และประเมินพฤติกรรมทั่วไปของผู้แทนข้าราชการครูอีก 10 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้น นายอำเภอ)
	2) แบบสอบถาม ตอนที่ 3 (สำหรับประธานกลุ่ม และครูผู้สอน) ประเมินพฤติกรรมทั่วไปของผู้แทนข้าราชการครู (เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้น นายอำเภอ) 2) ประธานกลุ่มและ ครูผู้สอน
4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อ	1) แบบสอบถาม ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนข้าราชการครูตามกฎหมาย และการปฏิบัติในฐานะที่เป็นผู้แทนของครู (เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 15 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้น นายอำเภอ) 2) ประธานกลุ่ม และครูผู้สอน
(1) การปฏิบัติงานของผู้แทน- ข้าราชการครู		
(2) ระเบียบการ เลือกตั้งผู้แทน ข้าราชการครู ใน กปอ.	2) แบบสอบถาม ตอนที่ 5 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครูและของผู้เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู (เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้น นายอำเภอ) 2) ประธานกลุ่ม และครูผู้สอน

ตารางที่ 4 สรุปการใช้เครื่องมือในการวิจัย (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	ผู้ตอบ
	3) แบบสอบถาม ตอนที่ 6 ความคิดเห็นต่อ ระเบียบการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู ใน กปอ. (เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 ข้อ)	1) กรรมการ กปอ. (ยกเว้น นายอำเภอ) 2) ประธานกลุ่ม และครูผู้สอน
5) ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ข้อ 1 - ข้อ 4	1) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างครอบคลุมวัตถุประสงค์ 4 ข้อ (เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 10 ข้อ)	1) นายอำเภอ (ประธาน กปอ.)

3.2.3 คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ทำการตรวจสอบปรับปรุงให้เหมาะสมในด้านเนื้อหาสาระ ความชัดเจนของภาษา ตลอดจนพิจารณาแต่ละตอน และข้อกระทงคำถาม แล้วนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาความตรง (Validity) สำหรับแบบตรวจสอบรายการ และหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) สำหรับแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าในระหว่างวันที่ 11-20 พฤศจิกายน 2532 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ (แบบสอบถามทั้ง 4 ชุด) ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดชัยภูมิ

ผลการทดลองใช้เครื่องมือ

1) แบบตรวจสอบรายการ (แบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2) ทำแบบสอบถามแต่ละตอนได้ให้ผู้ทดลองตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับการครอบคลุมเนื้อหาสาระ ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ตอบ ได้ผลดังนี้

- (1) กลุ่มทดลองร้อยละ 92.5 เห็นว่าครอบคลุมเนื้อหาสาระ
- (2) กลุ่มทดลองร้อยละ 97.5 เห็นว่าภาษาที่ใช้ชัดเจนแล้ว
- (3) กลุ่มทดลองร้อยละ 95.0 เห็นว่าเหมาะสมกับเวลาที่ตอบแล้ว

2) แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (ในตอนที่ 3 ตอนที่ 4 ตอนที่ 5 และตอนที่ 6) ได้นำแบบสอบถามที่ผู้ทดลองใช้มาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (r_{∞}) ของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร, 2532) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .93

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- (1) สัมภาษณ์นายอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
- (2) เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามโดย

ก. กรรมการ กปอ. และประธานกลุ่มโรงเรียน นำแบบสอบถามให้ตอบในวันประชุม กปอ. และประชุมผู้บริหารประจำเดือนของอำเภอกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแหล่งข้อมูลช่วยดำเนินการ

ข. ครูผู้สอน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกครูผู้สอนจำนวนกลุ่มละ 3 คน ณ สปอ. ที่เป็นแหล่งข้อมูล แล้วฝากแบบสอบถามกับประธานกลุ่มโรงเรียนให้ครูผู้สอนตอบ

ขอความร่วมมือให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือศึกษานิเทศก์อำเภอรวบรวมส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ หากไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในกำหนดเวลา ผู้วิจัยจะไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

2) จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 660 ชุด ได้รับคืน 646 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.87 ของแบบสอบถามที่แจกไป แบบสอบถามที่ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ 621 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.09 ของแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนดังกล่าวถือว่าเป็นข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบสัมภาษณ์ สรุปรูปข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2) แบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

(1) แบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 (แบบตรวจสอบรายการ) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ จัดอันดับร้อยละจากมากไปหาน้อย

(2) แบบสอบถาม ตอนที่ 3, 4, 5 และตอนที่ 6 (แบบมาตราส่วนประมาณค่า) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และจัดอันดับของค่าเฉลี่ย

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 23 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2532 เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงไว้ในบทที่ 4